

2023/2072(INI)

24.10.2023

VÉLEMÉNY

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részéről

a Külügyi Bizottság részére

a Kína által az Európai Unió kritikus infrastruktúrájára gyakorolt befolyás
biztonsági és védelmi vonatkozásairól
(2023/2072(INI))

A vélemény előadója: Iuliu Winkler

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság felkéri a Külügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. kiemeli, hogy 2022-ben Kína volt az EU második legnagyobb árukereskedelmi partnere; aggodalmát fejezi ki az EU és Kína közötti egyre kiegyensúlyozatlanabb kereskedelmi és beruházási kapcsolat miatt, amelyet jól példáz az EU 2022. évi rekordnagyságú, 396 milliárd EUR összegű kereskedelmi hiánya, valamint egyes kritikus ágazatokban a kínai importtól és beruházásoktól való függősége; a kettős forgalommal kapcsolatos kínai stratégiával összefüggésben kiemeli Kína kiegyensúlyozatlan nemzetközi kereskedelempolitikáját; kéri a Bizottságot, hogy ossza meg Kínával az irányított kereskedelmi gyakorlatával kapcsolatos uniós aggodalmakat;
2. tudatában van annak, hogy az Unióból származó termékeknek a növekvő – az EU teljes lakosságát már most meghaladó – kínai középosztály körében megfigyelhető pozitív megítélése kulcsfontosságú a Kínába irányuló uniós export sikere szempontjából, amelynek összesített értéke 2022-ben meghaladta a 230 milliárd EUR-t;
3. megjegyzi, hogy 2021-ben Kína volt a hetedik legnagyobb beruházó az Unióban, valamint 2022-ben tovább csökkentek a kínai beruházások Európában, elérve a 10 éves mélypontnak számító 7,9 milliárd EUR összeget, a közvetlen külföldi tőkebefektetés (FDI) forgalma terén 2021-ben tapasztalt globális fellendüléstől eltérő mintát követve; megállapítja, hogy a kínai közvetlen külföldi tőkebefektetések a fúzióktól és felvásárlásoktól a zöldmezős beruházások irányába mozdultak el, amelyek 10 éves csúcst értek el, és többek között az akkumulátortechnológia terén valósulnak meg, amely a zöld átállás egyik kulcsfontosságú ágazata¹; megállapítja, hogy az Európai Számvevőszék 2000–2020-as időszakra vonatkozó értékelése szerint a kínai közvetlen külföldi tőkebefektetések egyúttal olyan stratégiai területek felé mozdultak el, mint a közlekedés és az infrastruktúra, az információs és kommunikációs technológiák, valamint az energia; üdvözli a nem torzított kínai beruházást, feltéve hogy nincs a biztonság vagy a közrend kárára; hangsúlyozza, hogy ugyanakkor megfelelő befektetésátvilágításra kell törekedni;
4. rámutat, hogy a kínai politikai rendszer a magán- és állami szereplők vagy a kormánypárthoz szorosan kapcsolódó, állami tulajdonban lévő vállalatok társulásán alapuló befektetők számára biztosít lehetőséget, ezért nem egyértelmű, hogy milyen érdekek húzódnak meg a harmadik országbeli kritikus infrastruktúrákba irányuló beruházások mögött;
5. tudomásul veszi az Európai Tanács 2023. június 29–30-i ülésén Kínáról elfogadott következtetéseket; Meggyőződése egyszersmind, hogy az EU és Kína közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolat stratégiai jelentőségű, stratégiai kihívásokkal terhelt, tisztességesnek, átláthatónak, fenntarthatónak, kölcsönösnek, kiegyensúlyozottnak kell lennie és szabályokon kell alapulnia, továbbá alapjául az akár kétoldalúan, akár a többoldalú kereskedelmi rendszer keretében megkötött nemzetközi

¹Rhodium Group, [Chinese FDI in Europe: 2022 Update](#) (A kínai közvetlen külföldi tőkebefektetés Európában: 2022. évi friss adatok), 2023. május 9.

munkaügyi és környezetvédelmi megállapodásoknak kell szolgálniuk; megállapítja, hogy Kínának ezzel összefüggésben támogatnia kell a Kereskedelmi Világszervezet nagyratörő reformját;

6. sajnálatosnak tartja, hogy jelenleg nem ez a helyzet, tekintve különösen a viszonyosság hiányát, amely a kínai kormány és az általa ellenőrzött vállalatok gyakorlatai nyomán már régóta kialakult; meggyőződése, hogy az autonóm intézkedéseket, így például a kereskedelmevédelmi eszközöket, a közvetlen külföldi tőkebefektetések átvilágítását, a nemzetközi közbeszerzési és külföldi támogatási eszközöket, a jogérvényesítésről szóló rendeletet², a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályt, a „nettó zero” iparról szóló jogszabályt, a kényszerítő intézkedések elleni rendeletet, valamint az európai gazdasági biztonsági stratégiát tartalmazó uniós kereskedelmi eszköztár nagy jelentőséggel bír, amikor a kritikus uniós infrastruktúrában való külföldi tulajdonszerzésről, az ilyen infrastruktúra feletti külföldi ellenőrzésről vagy az ahhoz való külföldi hozzáférésekről van szó; felhívja a Bizottságot, hogy maradéktalanul hajtsa végre ezeket az intézkedéseket, kezelje a kiegyensúlyozatlan kereskedelmi és beruházási kapcsolatot, és mérsékelje az EU kiszolgáltatottságát; megállapítja, hogy az Unióban megvalósított kínai beruházásoknak összhangban kell lenniük az uniós és nemzeti joggal; határozott uniós fellépést szorgalmaz a kereskedelmet és beruházásokat érintő tisztességtelen kínai szabályozással szemben;
7. hangsúlyozza, hogy a kereskedelemnek és a beruházásnak a fenntartható növekedés, a munkahelyteremtés és az innováció kulcsfontosságú mozgatórugójává kell válnia, ezért az EU-nak fenn kell tartania gazdasági nyitottságát³; hangsúlyozza azonban, hogy stratégiai egyensúlyt kell teremteni egyrészt az uniós egységes piac nyitott jellege és a beruházások számára nyújtott vonzereje, másrészt pedig az EU kritikus infrastruktúrájának és autonómiájának védelme között, tekintettel a kapcsolódó biztonsági sebezhetőségekre, különösen a gazdasági kényszerítés vagy a kritikus uniós infrastruktúrák integritását fenyegető veszélyek tekintetében;
8. elismeri, hogy bizonyos esetekben a külkereskedelem és a beruházások biztonsági sebezhetőségeket okozhatnak, többek között a kritikus uniós infrastruktúrában való külföldi tulajdonszerzés, az ilyen infrastruktúra feletti külföldi ellenőrzés vagy az ahhoz való külföldi hozzáférés tekintetében;
9. aggódik Kína öntudatos geopolitikai és gazdasági felemelkedése miatt, amely az Egy övezet, egy út kezdeményezésén keresztül jelentős hatást gyakorol a globális gazdasági és politikai fejleményekre, különösen a globális dél országokban; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy különös figyelemmel vizsgálják meg, hogy Kína milyen kritikus infrastruktúrákat szerez meg a Nyugat-Balkánon és az Unióval szomszédos országokban; kéri Kínát, hogy növelje az átláthatóságot az Egy övezet, egy út kezdeményezés projektjeit illetően, mivel számos, e kezdeményezéshez kapcsolódó hitel alulteljesít és pénzügyileg életképtelenné vált;

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/167 rendelete (2021. február 10.) a nemzetközi kereskedelmi szabályok alkalmazása és érvényesítése terén az Unióra ruházott jogok gyakorlásáról szóló 654/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 49., 2021.2.12., 1. o.).

³ A Bizottság „A kereskedelempolitika felülvizsgálata – Nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitika” című, 2021. február 18-i közleménye (COM(2021)0066).

10. hangsúlyozza, hogy megbízható partnerként az Uniónak egyenlő feltételek mellett kell együttműködnie a partnerországokkal, hosszú távú, kölcsönösen előnyös partnerségeket építve ki; annak biztosítására kéri a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy a partnerországokban – különösen a Global Gateway projekteken keresztül – megvalósuló uniós beruházások támogassák a partnerországokat saját igazságos és fenntartható átmenetükben, a nemzetközi éghajlatváltozási megállapodásokkal, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyezményeivel, az uniós közös biztonság- és védelempolitikával, valamint a nemzetközi humanitárius joggal és az emberi jogokkal összhangban helyi szintű előnyöket biztosítva;
11. üdvözli a Bizottság által javasolt, 2023. június 20-i európai gazdasági biztonsági stratégia⁴ „kockázatmentesítési” megközelítését, amelynek célja, hogy maximalizálja az EU gazdasági nyitottságából származó előnyöket és védje, előmozdítsa és erősítse az EU nyitott stratégiai autonómiáját, ugyanakkor minimálisra szorítsa a gazdasági függőségekből eredő kockázatokat és ezek fegyverként való lehetséges felhasználását, valamint a kritikus infrastruktúra feletti külföldi ellenőrzést vagy befolyást; üdvözli, hogy a stratégia kifejezetten elismeri a kritikus infrastruktúrára vonatkozó fizikai és kiberbiztonsági kockázatok jelentette kulcsfontosságú biztonsági sebezhetőségeket az európai gazdaságok számára; mélyszégyent fejez ki amiatt, hogy egyre több uniós székhelyű vállalkozás válik zsarolás, ipari kémkedés, szabotázs vagy adatlopás célpontjává; úgyszintén aggódalmának ad hangot amiatt, hogy e támadások eredetét illetően Kína vált a második leggyakoribb országgá; meggyőződése, hogy a stratégia végrehajtása során kulcsfontosságú elemként kell kezelni a kritikus infrastruktúrák védelmét; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy valósítsák meg a nyitott stratégiai autonómiát minden olyan területen, ahol fennáll annak a kockázata, hogy az EU túlzott függőségbe kerül Kínától annak erőfölénye miatt;
12. hangsúlyozza, hogy az uniós válaszingykedéseket a vonatkozó stratégiai kép jobb megértése köré kell építeni, amelynek középpontjában a kritikus infrastruktúrára vonatkozó, politikákon és nemzeteken átívelő fenyegetésértékelések és sebezhetőségi tanulmányok állnak; úgy véli, hogy a decentralizált vagy hiányos felfogás, az Európa védelme és biztonsága szempontjából stratégiai jelentőségű projektek egyértelmű láthatóságának és ellenőrzésének hiánya nagymértékben sértheti az Unió geopolitikai érdekeit⁵; emlékeztet különösen az információs térben megnyilvánuló külföldi beavatkozásokhoz kapcsolódó sebezhetőségekre, valamint a közvetlen külföldi tőkebefektetési projektek és a rosszindulatú külföldi szereplők információmanipulációs műveletei közötti kölcsönhatásra;
13. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az uniós gazdasági tevékenység és kereskedelem normális fejlődésének lehetővé tétele érdekében biztosítsák az uniós infrastruktúrák fő felhasználási területeinek – különösen a közlekedési infrastruktúrák (kikötők, repülőterek, vasutak és közutak), energia- és távközlési infrastruktúrák – megőrzését és védelmét; kéri a Bizottságot, hogy rendszeres időközönként tegyen

⁴ A Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének 2023. június 20-i, az „Európai gazdasági biztonsági stratégia” című közös közleménye (JOIN(2023)0020).

⁵ Az Unió Külső Politikák Főigazgatóságának Külkapcsolatok Tematikus Főosztálya, „Security implications of China-owned critical infrastructure in the European Union” (Az Európai Unióban található, Kína tulajdonában lévő kritikus infrastruktúrák biztonsági vonatkozásai), 2023. június.

jelentést a Parlamentnek a következőkről:

- a) a Kínának logisztikai és hírszerzési támogatást nyújtó stratégiai infrastruktúrák esetleges kettős felhasználásának felderítése;
 - b) az uniós kereskedelmi jogszabályok maradéktalan tiszteletben tartása, különös tekintettel az átvilágításra, a kényszerítő intézkedések elleni küzdelemre és uniós piacokra belépő, kényszermunka felhasználásával előállított árukra;
14. kéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve dolgozzon ki egy gyors intézkedési mechanizmust arra az esetre, ha kettős felhasználást vagy visszaélést derítenek fel olyan uniós infrastruktúrák esetében, amelyek kínai tulajdonban vannak, vagy amelyekben Kína részesedéssel, illetve amelyek felett Kína koncesszióval rendelkezik, amely mechanizmus felhasználható a koncessziós jogok megszüntetésére, illetve tulajdon vagy részesedés esetén tulajdonjogtól való megfosztásra;
15. kéri a Bizottságot és Kínát, hogy vizsgálják meg, milyen módon tudnák összehangoltan fellendíteni a kereskedelmet és a beruházásokat, arra törekedve, hogy Kína jobban igazodjon az uniós jogszabályokhoz, valamint a nemzetközi és többoldalú kereskedelmi rendelkezésekhez;
16. emlékeztet arra, hogy a közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló rendelet⁶ foglalkozik az EU-n kívüli befektetésekből eredő biztonsági és a közrendet érintő kockázatokkal; megjegyzi, hogy a kritikus infrastruktúra azon tényezők közé tartozik, amelyeket a tagállamok vagy a Bizottság figyelembe vehetnek annak mérlegelése során, hogy egy beruházás valószínűleg hatást gyakorol-e a biztonságra vagy a közrendre; megismétli, hogy az átvilágítási mechanizmus kulcsfontosságú hozzáadott értéket képvisel, mivel megfelelő eszközként szolgál arra, hogy jobb stratégiai áttekintést és helyzetismeretet biztosítson az EU és az uniós tagállamok számára a külföldi szereplők által a gazdasági és politikai befolyásuk növelése céljából alkalmazott tendenciák, célpontok, eszközök és módszerek vonatkozásában; súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy nem minden tagállamban vezettek be és alkalmaznak a kritikus infrastruktúrákba irányuló külföldi befektetések átvilágítására szolgáló mechanizmusokat;
17. felhívja a Bizottságot, hogy az egységes piaci torzulások és a tagállamok közötti negatív verseny elkerülése érdekében vizsgálja meg, miként növelhető a közvetlen külföldi tőkebefektetések átvilágításáról szóló véleményeinek hatásossága, és hogyan teheti ezeket célravezetővé a jelenlegi globális biztonsági környezetben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a harmonizációt, többek között megfelelő szakértelem építésével, és hajtsák végre maradéktalanul a közvetlen külföldi tőkebefektetések átvilágítására szolgáló mechanizmusokat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak figyelmet az olyan nem uniós vállalatok beruházásaira és politikai befolyására, amelyek kínai ellenőrzés alatt állhatnak; úgy véli, hogy az év végén esedékes felülvizsgálat során lehetőség és szükség is lesz a rendelet megerősítésére; ösztönzi a Bizottságot, hogy nyújtson be az uniós rendelet felülvizsgálatára irányuló

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/452 rendelete (2019. március 19.) az Unióba irányuló közvetlen külföldi befektetések átvilágítási keretének létrehozásáról (HL L 79. I, 2019.3.21., 1. o.).

ambiciózus jogalkotási javaslatot, amelyben megfelelő választ ad a végrehajtás során felmerült valamennyi joghézagra, és sürgősséggel értékelje egy, a kifelé irányuló tőkebefektetések átvilágítási mechanizmusára irányuló jogalkotási javaslat lehetőségét; azt ajánlja, hogy a kifelé irányuló tőkebefektetésekre vonatkozó javasolt átvilágítási mechanizmus vállalkozásokkal folytatott megfelelő konzultációt is magában foglaló hatásvizsgálaton alapuljon annak érdekében, hogy minimálisra csökkentsék az európai versenyképességet érintő esetleges kedvezőtlen következményeket;

18. kiemeli, hogy az Unió a Global Gateway-hez vagy a G7-ek globális infrastrukturális és beruházási partnerségéhez hasonló kezdeményezéseken keresztül fontos szerepet töltsön be a minőségi infrastrukturális projektek külföldi előmozdításában; hangsúlyozza, hogy az Uniónak eleget kell tennie a nemzetközi infrastrukturális projektekkel kapcsolatos értékalapú és fenntarthatóságon alapuló retorikájának, elismerve, hogy az ilyen programok létfontosságú geostratégiai szerepet tölthetnek be a diverzifikáció, az ellátási lánc rezilienciája, a szabványosítás és a szabályozás összehangolása szintjén;
19. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg az EU stratégiai autonómiáját, különösen a diverzifikált, biztonságos és reziliens ellátási láncok kiépítésével, valamint intézkedéseik olyan kulcsfontosságú területeken való fokozásával, mint a kutatás-fejlesztés, a csúcstechnológiák, a kritikus fontosságú nyersanyagok, az újraiparosítás és az új infrastruktúrák;
20. azzal érvel, hogy az úriparhoz vagy a védelemhez hasonló kulcsfontosságú területek mellett az uniós kritikus infrastruktúra kulcsfontosságú területei közé tartozik a kutatóintézetek és a kutatás-fejlesztési létesítmények hálózata is, amely fontos szerepet játszik abban, hogy az EU képes legyen megvalósítani a zöld és a digitális átállást; emlékeztet a kikényszerített technológiatranszferhez, a szellemi tulajdon ellopásához és az ismeretek kiszivárogtatásához kapcsolódó biztonsági sebezhetőségekre, az EU-ban és külföldön egyaránt; fokozott éberséget kér az EU innovációs és növekedési képességét fenyegető ilyen veszélyek figyelembevételére;
21. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki intézkedéseket az EU saját biztonságát fenyegető kockázatok csökkentése és belső rezilienciájának javítása érdekében, a kritikus infrastruktúrák, az ellátási láncok és a technológiai bázis – különösen az 5G és 6G hálózatok – biztonságának és integritásának megerősítése révén, amelyek mindegyike nélkülözhetetlen az EU rendes gazdasági tevékenysége és kereskedelme szempontjából; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják felül hálózatbiztonsági eszköztárakat.
22. felhívja a Bizottságot, az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy szüntessenek meg az EU számára kritikus fontosságú és stratégiai jelentőségű területeken – például az információs és kommunikációs területén – tevékenykedő kínai vállalatoknak nyújtott minden kutatási finanszírozást, és vegyék figyelembe a kínai berendezéseket használó szerződéses üzemeltetőkkel kapcsolatos kockázatokat;
23. felkéri Kínát, hogy a Kereskedelmi Világszervezet és a többoldalú normák keretében vezessen be és hajtson végre felelős digitális kormányzást, és digitális kormányzási politikáiban tartsa tiszteletben a magánélethez való jogot, a véleménynyilvánítás szabadságát és a jogállamiságot; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az egyéb

veszélyeztetett területeket, ideértve a félvezetőket, a kvantuminformatikát, a blokkláncokat, az űripar, a mesterséges intelligenciát és a biotechnológiákat, és vegyen fontolóra a rosszindulatú szoftverek és a kiberkémkedés ellen további védelmet nyújtó jogszabályokat vagy eszközöket;

24. felhívja a Bizottságot, hogy e parlamenti ciklus vége előtt osszon meg a Parlamenttel egy részletes elemzést, amelyben megvizsgálja az olyan technológiák, mint például a félvezetők, a kvantuminformatika, a blokklánc, az űripar, a mesterséges intelligencia vagy a biotechnológia tekintetében felmerülő kereskedelmi kockázatokat, valamint az e területeken esetlegesen szükséges uniós intézkedéseket.

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	24.10.2023
A zárószavazás eredménye	+ : 27 - : 0 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Anna-Michelle Asimakopoulou, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Raphaël Glucksmann, Danuta Maria Hübner, Miapetra Kumpula-Natri, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Sara Matthieu, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Reinhard Bütikofer, Marco Campomenosi, José Manuel García-Margallo y Marfil, Svenja Hahn, Seán Kelly, Javier Moreno Sánchez, Urmas Paet, Pedro Silva Pereira
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Dacian Cioloș

**NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁGBAN**

27	+
ECR	Jan Zahradil
ID	Marco Campomenosi, Danilo Oscar Lancini
EPP	Anna-Michelle Asimakopoulou, José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Seán Kelly, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Jordi Cañas, Dacian Cioloș, Svenja Hahn, Urmas Paet, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Raphaël Glucksmann, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Kathleen Van Brempt
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Sara Matthieu

0	-

1	0
The Left	Helmut Scholz

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás